



בית משפט לענייני משפחה בירושלים

7 מאי 2019

ע"ר 19-04-247210419 ש.ל. נ' א.ל.

1

בפני כב' השופט נמרוד פלקס, סגן הנשיא

ש.ל.

המערערת

ע"י ב"כ עוה"ד תאנה אקרמן

נגד

א.ל.

המשיב

2

פסק דין

3

- 4 1. ערעור על החלטת כב' רשמת בית משפט זה בתלה"מ 18-07-58110 מיום 2.4.19, בה דחתה
5 את בקשת המערערת למתן פסק דין למזונות קטינים, מחמת העדר הגנה.
6
7 2. בהחלטה האמורה קבעה כב' הרשמת, כי "בהעדר אישור מסירה כדין של התביעה לנתבע
8 (בהתאם להחלטת בית המשפט עוד מיום 26.7.18) לא ניתן להידרש לבקשה, כאשר כלל
9 הידיעה אינו גובר על כלל ההמצאה בכל הנוגע להמצאת כתב טענות ראשון וחשוב כגון כתב
10 תביעה". בהחלטה האמורה הפנתה כב' הרשמת לפסיקת בית המשפט העליון התומכת
11 בקביעתה האמורה.
12
13 3. בערעורה - אשר ידון על פי צד אחד, כפי שנדונה בקשתה נושא החלטת כב' הרשמת - טוענת
14 המערערת, כי קיימות ראיות ברורות על ידיעת המשיב את דבר תביעת המזונות דנן. המשיב
15 מתגורר בארה"ב, המבקשת ביצעה מספר ניסיונות להמציא לו את כתב התביעה, אך לא
16 עלה בידיה לקבל אסמכתא בכתב המלמדת על המצאת כתב התביעה לידי המשיב. יחד עם
17 זאת בפני בית המשפט הובאו ראיות ברורות המלמדות על כך שהמשיב יודע על התביעה. כך
18 העיד בא כוחו האמריקאי של האיש בפני בית משפט זה, במסגרת דיון שהתקיים ביום
19 21.3.19, כי המשיב יודע על התביעה. המשיב, באמצעות בא כוחו האמריקאי אף שלח אל
20 המערערת המחאות לשם תשלום מזונות הקטינים, אך המחאות אלו לא נפרעו, מחמת
21 ליקויים שנפלו בהן.
22
23 4. בנסיבות אלו טוענת המערערת, כי בפני בית המשפט די ראיות המלמדות על כך שהמשיב
24 קיבל לידיו את כתב התביעה, ולמצער בפני בית המשפט ראיות ברורות המלמדות על כך



בית משפט לענייני משפחה בירושלים

7 מאי 2019

ע"ר 19-04-247210419-ש.ל. נ' א.ל.

- 1 שהמשיב יודע על התביעה. לאור האמור טוענת המערערת, שהיה על כב' הרשמת ליתן פסק
2 דין מחמת העדר הגנה כבקשתה.
3
4 5. דין הערעור להתקבל. אבאר.
- 5
6 6. כאשר נתבע מתגורר בחו"ל על התובעת להקדים ולקבל את אישור בית המשפט להמצאת
7 כתב התביעה אל מחוץ לתחום השיפוט. אישור זה ניתן עוד ביום 26.7.18. על המצאת כתבי
8 בי דין לנתבע המתגורר בארה"ב חלות הוראות אמנת האג משנת 1965 בעניין זה. ודוק, אין
9 בכך כדי לשלול את האפשרות העומדת בפני תובע להמציא לנתבע אמריקאי את כתב
10 התביעה, אף שלא באמצעות הרשויות המוסמכות בשתי המדינות. ראו: ע"א 6796/97 ברג
11 נ' ברג, פ"ד נד(1) 697, 703-705 (2000); רע"א 1056/10 קווי אשראי נ' אליעד (2010).
12
- 13 7. אכן ניתן היה להוכיח את המצאת כתב התביעה לנתבע כאמור, שלא באמצעות הרשויות
14 המוסמכות בארה"ב, אף בדרך אחרת, ולא דווקא בדרך של קבלת אישור מאת שליח אשר
15 המציא לנתבע-המשיב, את כתב התביעה בפועל. כך בהחלט ייתכן שעדות בא כוח המשיב,
16 כי האחרון קיבל לידיו את כתב התביעה תהווה ראיה מספקת לכך שבוצעה המצאה כדיון.
17
- 18 8. המערערת מפנה לעדות בא כוחו האמריקאי של המשיב בפני בית משפט זה, אשר העיד כי:
19 "היה איזהו שלב שהיא הגישה תביעה למזונות בארץ". ראו: עמ' 7 סיפא לפרוטוקול הדיון
20 מיום 21.3.19 בתמ"ש 19-03-27854 (להלן - "הפרוטוקול"); וכן: "אנחנו מודעים לזה ...
21 שיש תביעת מזונות בבית משפט במדינת ישראל". ראו: עמ' 9 לפרוטוקול. יחד עם זאת,
22 באותה נשימה העיד בא כוח הנתבע, כי ככל הידוע לו התביעה לא הומצאה לנתבע, "ובטח
23 שלא הומצאה על פי אמנת האג". המשיב, באמצעות בא כוחו האמור, אף שלח את אותן
24 המחאות לתשלום מזונות, על פניהן נכתב באנגלית, כי נועדו לתשלום מזונות זמניים. מכל
25 המקובץ למדה המערערת, כי התביעה הומצאה כדיון לידי המשיב.
26
- 27 9. עדות בא כוח המשיב, עת המשיב עצמו בחר שלא להעיד באותו הליך, מעוררת קושי. הכיצד
28 זה ידע המשיב על תביעת המזונות דנו, ואף בחר לשלוח המחאות לתשלום זמני של מזונות,
29 לאחר שהוגשה התביעה (ראו: עמ' 12 לפרוטוקול), באם התביעה לא הומצאה לו? המשיב,
30 לא נתן כל גרסה בעניין זה, במהלך הדיון בתובענה האמורה, אשר עסקה בסוגיית השבת
31 ילדים חטופים, ולא במזונות הילדים.
32
- 33 10. יחד עם זאת סבורני, כי במאזן ההסתברויות לא עלה בידי המערערת להוכיח, כי המשיב
34 קיבל לידיו את כתב התביעה. מסקנה זו יפה אף בהתחשב בהכחשתו הסתמית של בא כוחו
35 האמריקאי של המשיב את המצאת התביעה למשיב, או למצער עדותו, כי למיטב ידיעתו לא
36 הייתה המצאה כדיון של התביעה לידי המשיב. המערערת לא נתנה כל גרסה מתי לטעמה



בית משפט לענייני משפחה בירושלים

7 מאי 2019

ע"ר 19-04-247210419-04 ש.ל. נ' א.ל.

- 1 הומצא כתב התביעה למשיב. התנהגות המשיב עת שלח המחאות לתשלום על חשבון
2 המזונות, לאחר הגשת התביעה, אינה מלמדת בהכרח על כך שכתב התביעה הומצא למשיב.
3 כעולה מההמחאות עצמן הן נעשו במהלך חודש אוגוסט 2018, בעוד שביום 9.10.18 הודיעה
4 ב"כ המערערת בתיק המזונות, כי כתב התביעה **טרם הומצא** למשיב, מפאת פרק הזמן
5 שנדרש לשם תרגומו לאנגלית.
6
7 11. כמובן אין באמור כדי לשלול את האפשרות, כי כתב התביעה הומצא, או למצער הגיע לידי
8 המשיב, עוד קודם לחודש אוגוסט 2018, עת עשה את אותן המחאות תשלום כאמור (אף אם
9 באותה העת טרם תורגם לאנגלית). ברם, המערערת עצמה לא טענה זאת, ואף לא פירטה כל
10 גרסה עובדתית המלמדת ולו על ניסיון להמציא את כתב התביעה קודם לחודש אוגוסט
11 2018.
12
13 12. יחד עם האמור סבורני, כי בנסיבות החריגות דנן יש לראות את כתב התביעה כאילו הומצא
14 כדי למשיב, למצער בחודש אוגוסט 2018, עת עשה המשיב את אותן המחאות תשלום. זאת
15 נוכח הראיות המוצקות באשר ל**ידיעת** המשיב על תביעת המזונות שהוגשה נגדו, משמעותה,
16 ואף פנייתו לקבלת ייעוץ משפטי בנוגע לאותה התביעה. אבאר.
17
18 13. אכן העיקרון השולט במשפט הישראלי הוא "כלל ההמצאה" ולא "כלל הידיעה", למעט
19 במקרים חריגים ויוצאי-דופן. ראו: בש"א 1788/06 **קלינגר נ' זקס** (2007); רע"א 8467/06
20 **עוקסה נ' בית הברזל טנוס בע"מ** (2010). יחד עם זאת בתי המשפט הכירו בקיומם של
21 אותם מקרים חריגים ויוצאי דופן, בהם יועדף "כלל הידיעה" על "כלל ההמצאה", אף עת
22 נדונה המצאת כתב תביעה, להבדיל מהמצאת פסק דין. המשותף לאותם המקרים הוא
23 קיומן של ראיות ברורות בדבר ידיעת הנתבע על כתב התביעה שהוגש כנגדו, תוכנו
24 ומשמעותו. ראו לדוגמא: ת.א. (מחוזי מרכז) 28840-11-09 **Spin Master נ' אל שרכיא**
25 (2010); ת.א. (מחוזי מרכז) 52872-09-12 **ליאון נ' סחיש** (2014); ת.א. (מחוזי ת"א) 24265-
26 **The Polo נ' באסם** (2011).
27
28 14. במקרה דנן נחה דעתי, כי המשיב מודע היטב לכתב התביעה, לתוכנו ולמשמעותו, והוא אף
29 פנה לייצוג משפטי בעניין זה. כעולה מעדות בא כוחו בפרוטוקול. לא בכדי קבעתי בפסק דיני
30 בתמ"ש 27854-03-19, בו דחיתי את תביעת המשיב, כי יסוד לסבור שהמשיב נקט באותו
31 הליך של השבת ילדיו "החטופים" אך לשם התחמקות מחובתו לשאת במזונותיהם - חובה
32 לה הוא מודע היטב.
33
34 15. פסיקת בתי המשפט המחוזיים הנזכרת לעיל, באשר להעדפת "כלל הידיעה" על "כלל
35 ההמצאה" אינה בבחינת הלכה מחייבת, אך דומני, כי כאשר עסקינן בענייני משפחה



בית משפט לענייני משפחה בירושלים

7 מאי 2019

ע"ר 19-04-247210419 ש.ל. נ' א.ל.

- 1 ומזונות קטינים בפרט - מזונות, אשר נועדו לספק אף את צרכיהם הבסיסיים, והיעדרם
2 פוגע בגרעין הקשה של כבוד הילדים - יש לקרוא את אותן הפסיקות אף על רקע סמכות בית
3 משפט זה לסטות מסדרי הדין והראיות לשם עשיית צדק. ראו: סעיף 8(א) **לחוק בית**
4 **המשפט לענייני משפחה**, תשנ"ה - 1995; 258ב(ג) **לתקנות סדר הדין האזרחי**, תשמ"ד -
5 1984; בע"מ 164/11 **פלונית נ' פלוני** (2012) בסעיף 10 לפסק דינו של כב' השופט זילברטל.
6
7 16. לטעמי בפנינו מקרה מובהק בו על בית המשפט להעניק לקטינים סעד, אף אם לא נחה
8 דעתו, כי אכן כתב התביעה הומצא למשיב על פי הוראות הדין. זאת כאמור בהתחשב
9 בידעתו הברורה של המשיב על התביעה, משמעותה, וחובתו לשאת במזונות ילדיו הקטינים
10 - חובה בה דומה שאף המשיב עצמו מכיר, שכן שלח אל המבקשת את אותן המחאות
11 תשלום, על פניהן ציין במפורש שנועדו לשם תשלום מזונות זמניים.
12
13 17. אשר על כן הערעור מתקבל בזה, באופן שעל כב' הרשמת לדון בבקשת המערערת למתן פסק
14 דין, מבלי להידרש לראיות נוספות בדבר המצאת כתב התביעה לידי המשיב.
15
16
17
18 ניתן היום, ב' אייר תשע"ט, 07 מאי 2019, בהעדר הצדדים.
19
20
21 נמרוד פלקס, שופט, סגן נשיא
22